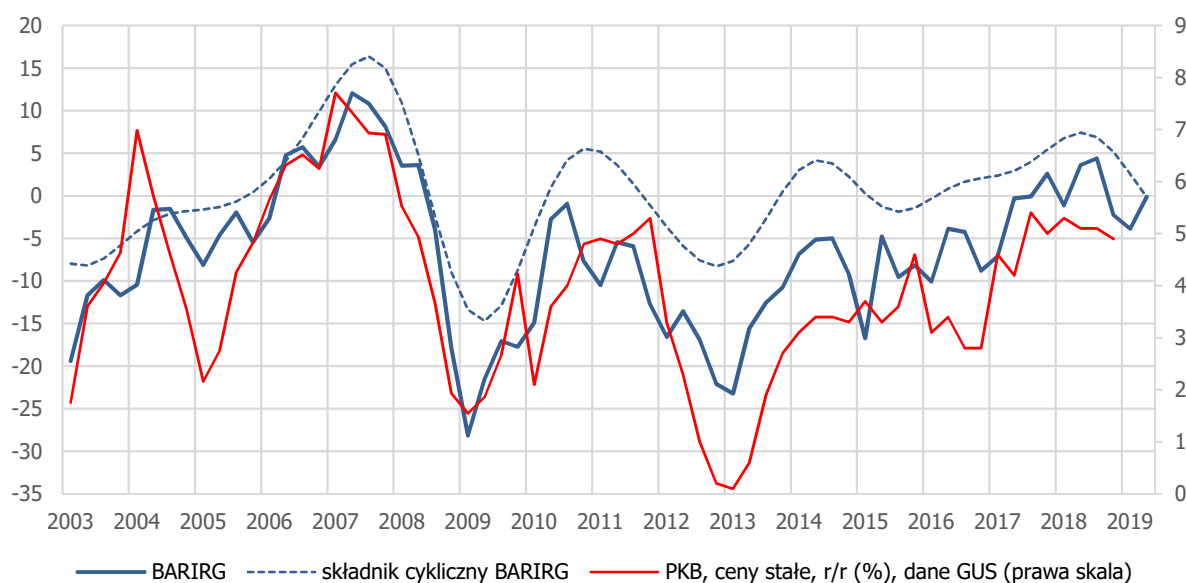

INFORMACJA PRASOWA

KONIUNKTURA W GOSPODARCE. II KWARTAŁ 2019

W drugim kwartale w gospodarce polskiej zaczyna się okres pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych. Objawia się ono wzrostem wartości barometru koniunktury IRG SGH (BARIRG), który jest złożonym wskaźnikiem koniunktury gospodarczej, jak i wskaźników koniunktury w sześciu działach gospodarki, objętych badaniami IRG SGH. Wartość barometru wynosi obecnie -0,1 pkt i jest wyższa od wartości w pierwszym kwartale o 3,4 pkt. W skali roku odnotowano natomiast spadek wartości barometru o 3,5 pkt. Mamy więc do czynienia z krótkookresową poprawą koniunktury, jednak tendencja średnioterminowa jest spadkowa (rys. 1).

Rysunek 1. Barometr IRG SGH i realny PKB w Polsce w latach 2003-2019.

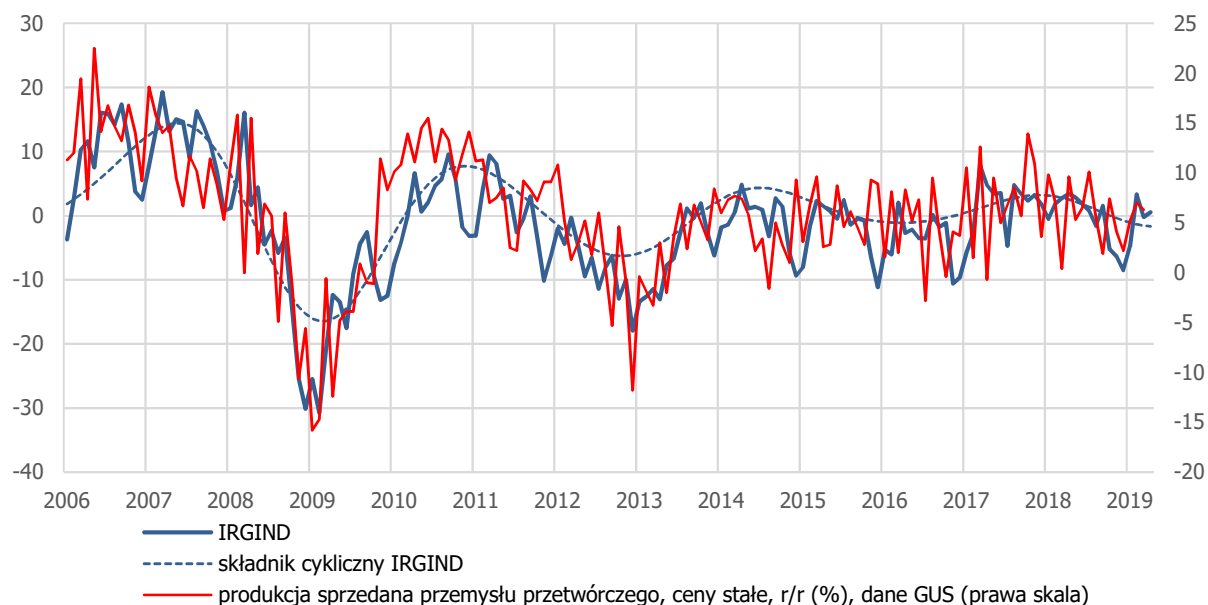
Uwagi: wartość BARIRG za II kwartał 2019 r. szacunkowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i IRG SGH.

Wzrost aktywności gospodarczej w drugim kwartale jest widoczny w przemyśle przetwórczym i budownictwie. Po poprawie w pierwszym kwartale br. pogorszyły się natomiast nastroje konsumentów.

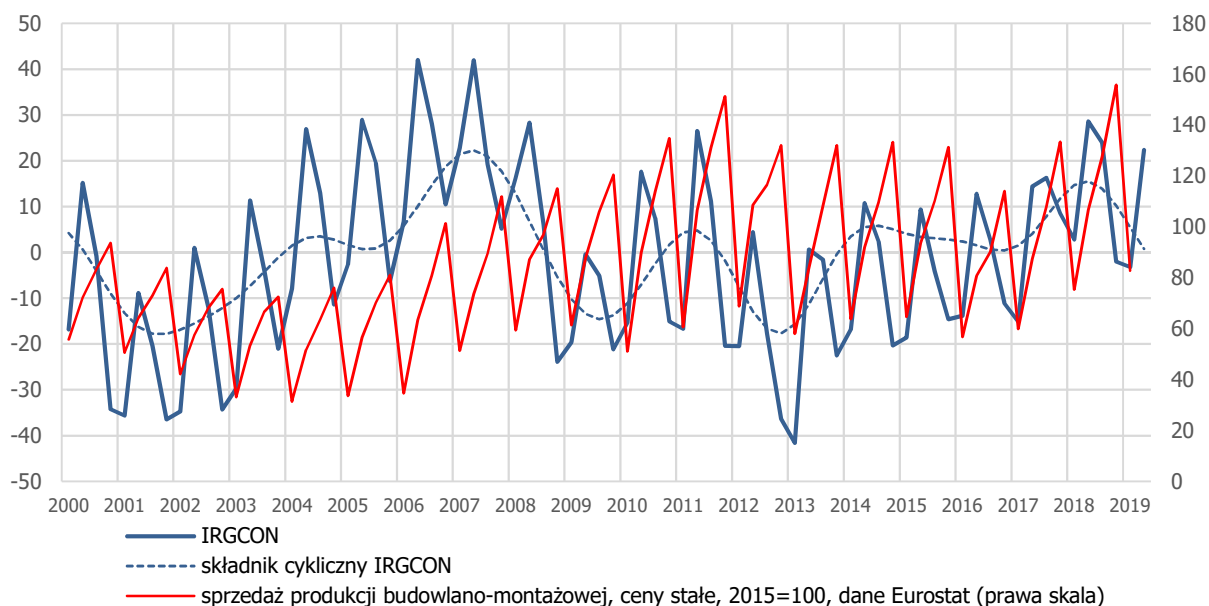
W przemyśle przetwórczym spadkowa faza aktywności gospodarczej trwa od przełomu lat 2017 i 2018 (rys. 2). Obecna wartość wskaźnika koniunktury w przemyśle (IRGINDE), 0,5 pkt, jest wyższa od wartości ze stycznia br. o 5,3 pkt. Wzrost ten nie spowodował jednak przełamania tendencji spadkowej. W skali roku wartość IRGINDE obniżyła się o 2,9 pkt. Kwartalne zmiany wartości głównych wskaźników aktywności przemysłowej są na ogół dodatnie (wzrosły wielkości produkcji,

zamówień, zatrudnienia, poprawiła się sytuacja finansowa producentów), jednak w skali roku dominują spadki. Pozytywne skutki oddziaływania czynników sezonowych odczuwają przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne. Nieco zmalała uciążliwość barier działalności gospodarczej. Jako główną barierę rozwojową przedsiębiorstwa wskazują niedostateczny popyt (43,5% ankietowanych, w I kwartale 48,9%). W dalszej kolejności wymieniają: barierę prawną (43,2% wskazań, 41,7% przed kwartałem), podatkową (42,7%, 43,6% kwartał temu) i brak wykwalifikowanej siły roboczej (41,1%, 42,5% w I kwartale). Przewidywania przedsiębiorstw dot. rozwoju sytuacji w najbliższych miesiącach raczej nie są optymistyczne. Zmiana koniunktury przemysłowej będzie zależała od siły pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych i negatywnego oddziaływania czynników cyklicznych.

Rysunek 2. Wskaźnik koniunktury w przemyśle przetwórczym IRG SGH i produkcja sprzedana przemysłu przetwórczego w Polsce w latach 2006-2019.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i IRG SGH.

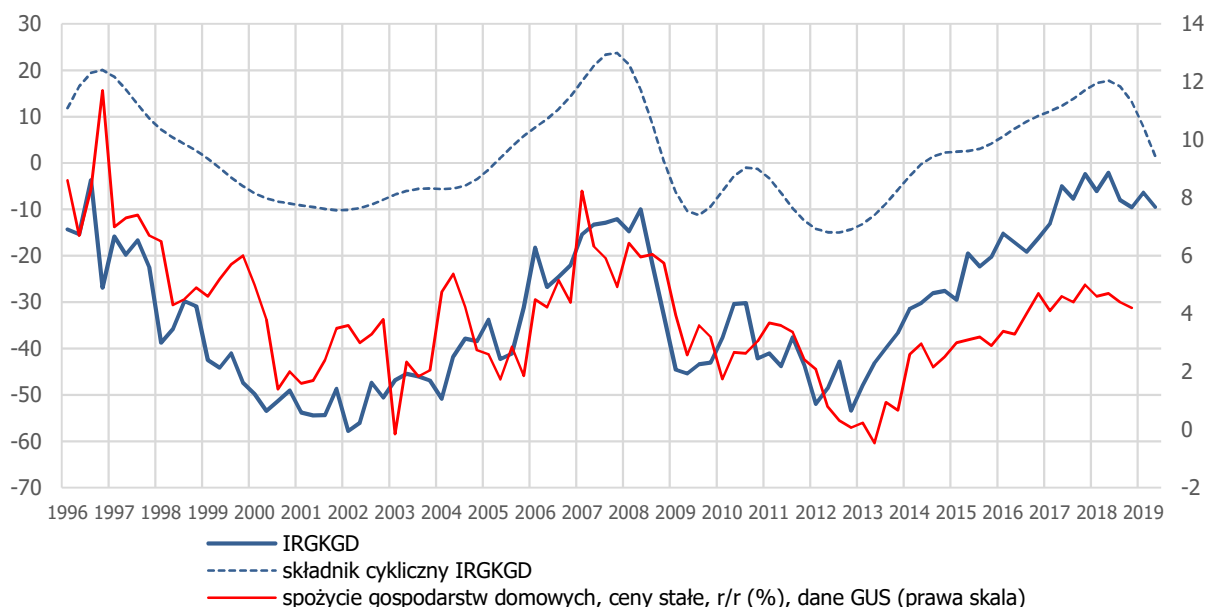
O trudnej sytuacji informują także przedsiębiorcy budowlani. Wartość wskaźnika koniunktury w budownictwie IRG SGH (IRGCON) w II kwartale zwiększyła się o 25,6 pkt, do poziomu 22,4 pkt. Wzrost ma charakter sezonowy (rys. 3). Tendencja średniookresowa jest spadkowa. Negatywne oddziaływanie czynników cyklicznych ujawnia się nie tylko w spadku wartości IRGCON w skali roku (o 6,2 pkt), ale również w zmianach wartości sald odpowiedzi na pytania o wielkości produkcji i zamówień, ceny usług budowlanych, sytuację finansową zakładów budowlanych oraz nakładów inwestycyjnych. Firmy budowlane, tak jak przemysłowe, silnie odczuwają problemy ze znalezieniem pracowników. Jednak jako główne bariery działalności wskazują wysokie ceny surowców i materiałów budowlanych, obciążenia podatkowe i konkurencję wewnątrz gałęzi. Mimo braku problemów z popytem na usługi budowlane zakłady negatywnie oceniają ogólny stan gospodarki polskiej, a jeszcze gorzej sytuację w budownictwie. W kolejnym, trzecim kwartale będzie utrzymywało się pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych. Zmiany koniunktury budowlanej będą więc zależały od siły oddziaływania czynników cyklicznych. Prognozy przedsiębiorstw budowlanych są umiarkowanie optymistyczne.

Rysunek 3. Wskaźnik koniunktury w budownictwie IRG SGH i produkcja sprzedana budowlano-montażowa w Polsce w latach 2000-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat i IRG SGH.

Po poprawie w pierwszym kwartale br. nastroje gospodarstw domowych uległy pogorszeniu (rys. 4). Wartość wskaźnika kondycji gospodarstw domowych IRG SGH (IRGKGD) obniżyła się o 3,1 pkt, do poziomu -9,5 pkt. W skali roku wartość wskaźnika zmniejszyła się o 7,4 pkt. Gospodarstwa domowe lepiej niż w poprzednim kwartale oceniają swoją przyszłą sytuację finansową. Pogorszyły się natomiast opinie nt. przyszłej sytuacji gospodarczej w kraju i nasiliły się obawy przed bezrobociem. Gorsze oceny otoczenia makroekonomicznego spowodowały spadek wartości IRGKGD. Tendencja średniokresowa jego zmian jest malejąca.

Rysunek 4. Wskaźnik kondycji gospodarstw domowych IRG SGH i konsumpcja prywatna w Polsce w latach 1996-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i IRG SGH.

Podsumowując, z badań koniunktury przeprowadzonych w kwietniu 2019 r. wynika, że obserwowane od roku spowolnienie w polskiej gospodarce postępuje. Mimo odnotowania pozytywnych skutków sezonowego ożywienia utrzymuje się tendencja spadkowa w przebiegu

głównych wskaźników koniunktury. Rozwój sytuacji w trzecim kwartale będzie zależał od siły pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych i negatywnego oddziaływania czynników cyklicznych.